Ն.՝ 336 — 1878 ԱՂՈՍԹՈՍ 16 ՇԱԲԱԹ — ԻԹԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԹԻՖԼԻՍԱՆԸ ԷՖԷՐԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԿԻՅԻ ԻԼՄԻՅԻ ՎԷ ՄԻԼԻՅԻ

ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՎ ՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՍՈՒԹԱՆԷ ԹԻՖԱԹԷԱՐԸ

ՕԹԱՄԱՕԼ ԻԶԻՒՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ալիք այլըգ . . . . . 130 »
Իւչ այլըգ . . . . . 70 »
Դայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻԶԻՒՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 350 ղրուշ
Ալիք այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Դայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։
Բօսֆա իւնրէյի տախիլ տիր։

Մէվլիքի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ Ջէտավիլ իթմէյէն վիլայէթտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախստ բօսֆա իւնրէյի, սիրքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունանագ տըր։

1 ղրուշլուգ դայիմէ

ԻԼԱՆԱԹ ԹԻՖԱԹԷԱՐԸ

Գէհէր սաթըրը իչին

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղրուշ
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Դայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ։

ԻԹԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթըն պէհէր սաթըրը իչին,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղրուշ
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյէ։

Մէվզուատը նաֆիայա տայիր մուպահասաթ մէճմանէն գապուլ օլունացաղը կիպի, տէրճ օլունմայան էլրազ, սահիպլիթ իատէ օլունա մազ։

1 ղրուշլուգ դայիմէ

Իտարէխանէսի Սրամպօլտա Ֆիւրրմբ խանընտա նումէրօ 7 տէ վէ Մարպասը եինէ մէզբիւր խանտա նումէրօ 26 տա տուր։ — Ղազէթամիզդա այիտ բեանֆէյի մէվզու հաղգընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլէճէկի կիպի, բեանֆէյի մեքնուրիպին տարաֆընընը նամընա կէօնտէրիլմէսի իգրիզա իտէր։

ԱՍՈՒԹԱՆԷ ԽՕ ԱՂՈՍԹՈՍ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Տիւնքի թէլէկրաֆլար պիզէ պիր եէնի խապէր վէրէմէտիլէր։ Պապը Ալիին Եունանիսթան մէսէլէսի հագգընտա դօնկրէլէնէ տախիլ օլան ատվէթլէրէ խիթապէն կէօնտէրտիյի միւզէքքէրլէնէ ճէվապէն, պիզէ օ տէվլէթլէրտէն պօլ պօլ Եունան իլէ ույուշմագ նասիհաթլարը եաղըեօր, լաքին հէրսինտէն թօհաֆը ինկիլիզ զաղէթալէրինին պիզէ Եունան իլէ սուրէթի թէտաֆիի վէ թէարիւզիտէ պիր ահանամէ իմզալամագ չարթը իլէ։ իթթիֆագ իթմէմիզէ նասիհաթ վէրմէլէրի տիր։

Շիւպհէսիզ, Պապը Ալի տէ պու նօթատան էւրոբաճա Եունան հագգընտա պիր թէպտիլի էֆքէար պէքլէմէզտի։ լաքին նօթա հագգ վէ բաճան իւզէրինէ եաղըմըշ օլտուղունտան, հիչ օլմազ իսէ էւրոբա բօլիթիգասընին հագսըզ վէ բաճանսըզ օլտուղունուն աղնայշըմամըշ օլմասըդընը միւպէյին, պիր նէվի նապէքանէ բըրօթէսթօ մագամընտա թուրթուլապիլիր իտի, լաքին մէնֆաաթ բօլիթիգասընա տիբլօմաթ նէզաքէթի նէ քեար իտէպիլիր։

Պունտան սոնրա թէլէկրաֆլարը վէրտիյի խապէր, Ռուս ասքէրի Ստանպօլ ճիվարընտան չէքիլտիքճէ ինկիլիզ տօնանմասընընտա կէլիպօլուեա եա Պէշիքթաա չէքիլէճէյի տիր քի, պին տէֆա եաղըրըպ պին տէֆա օգունտուղունտան, արթըգ օսանճ վէրիեօր։ վուգուաթը աճայիպէտէն օլարագ պիր շէյ վար քի, հէր նէ գատար հէր քէս բէք գօլայ ֆէրգ իտէմէզ իսէտ, բէք պէօյիւք պիր շէյ տիր։

Ինկիլիզէր հաքիմէրինէ բէք պէօյիւք մաաշըր վէրիպ, հէմ պու ճիհէթլէ հէմ ինթիհապ իթտիքլէրի հաքիմէրին իսթիգամէթինէ օ տէրէճէ կիվէնիրլէր քի, թէօվպէ իսթաֆիրիւլլահ անլէրին հիքմինիւ պիր հիքմիւ Հագգ կիպի թուրթարլար։

Պու հաքիմլէրին պիրի տէ ըսթամպօլտաքի գօնսօլսլարը մըսթը Ֆօվսէթ տիր։

Կէչէնտէ թայմըզ զաղէթասընընն մուխպիրի մըսթը Օկլընընն Եունանիսթան ճէնկլէրինին պիրինտէ վուրուլուպ էօլտիյիւ եախստ պաշը քէսիք օլարագ լաշէսի պուլունտուղու ճիմլէյէ մաւիմ տիւր. պու զաթ ճէնկտէ էօլմէյիպ պիր գաթիլ էլի իլէ էօլտիւրիւմիւշ տիւր տէյի ինկիլթերրատա օ գատար շամաթա օլտու քի, բարլամէնթ իչին թահդիդի իչուն պիր գօմիսիօն նասպ իտիպ, պու գօմիսիօնատա մուսայիէյհ Մըսթը Ֆօվսէթի բէյիթթային իթթի։ Պու գօմիսիօն Ռումէլիյէ մահալը գաթէ կիտիպ, մուխպիրին ճէնկտէ եա գաղաէն էօմիւշ օլտուղունա պիթթահդիդ հիւքմ իտիպ, բարլամէնթէ տախի բարօրթօսունու վէրտի։ Լաքին կէրէք ինկիլթերրատա վէ կէրէք Ալթինատա պու հիւքմիւն տօղրու օլտուղունա ինանմայանլար զուհուր իտիպ իչ օ գատար գօվալանտը քի, պիր գօմիսիօն տահա թային օլունաճաղընա ինթիմալ հասըլ օլույօր։ Պու պիր։

Պիր տէ տէվլէթլէր Դօնկրէտէ իքէն, Ռումէլի Բօմագլարընտան Ռուս վէ Պուլկարլարընն իսլամլար հագգընտա իճրա իթթիֆլէրի հէր նէվի վահշիյէթլէրինտէն տօլայը գօնկրէյէ պիր շիքայէթ արզուհալի թագտիմ օլունտու, վէ մուճիպինճէ գօնկրէ էմրի իլէ եէտի պէօյիւք տէվլէթ մէմուրլարընտան, պու իշին թահդիգի իչուն պիր պէօյիւք գօմիսիօն թէշքիլ օլունտու վէ պու գօմիսիօնա տա եինէ մուսայիէյհ մըսթը Ֆօվսէթ աղա թային օլունտու։

Պու գօմիսիօն տախի Ռումէլիտէ մահալինէ կիտիպ վէ պիր շօգ թահրիրաթատան սոնրա Ասիթանէյէ ավտէթ իսիպ բարօրթօսունու թանզիմ իթթիֆատէ շիմտի իշիթիլիյօր քի, Ռուսիա, Ալէմանեա վէ Աւսթրիա ազալարը պու բարօրթօյա, իսլամա զիատէ թարաֆկիրլիք կէօսթէրիլտի տէյի իմզա իթմէյօրլար ըմըշ։ Իմզա իթմէտիքլէրի սահիհ տիր, լաքին տէվլէթլէրի թէրաֆընտան էօյլէ էմր կէլտի տէ օնուն իչուն իմզա իթմէյօրլար տէյէնլէր տէ վար։ Պու իքի։ Նու իքի գօմիսիօնատա տա Մըսթը Ֆօվսէթ աղա եա բէյիս պուլունտուղունտան, շու իրի ՀԸԳԼԸ միչքիլէ հասըլ օլուր։

Եա օ տուր քի, գօմիսիօնլարընն հիւքմիւ եաղընը տըր, եա եօղսա բարլամէնթին, վէ իչ չըմալ տէվլէթինին։

Պիզճէ պու պիր աղըր մէսէլէ տիր. — Շիմտիկի պիլմէյիզ քի իչ չըմալ տէվլէթի թարաֆընտան նասպ օլունան ազալարընն բարօրթօյու իմզա իթմէմէլէրինէ օ պիր տէօրթ տէվլէթ նէ տէյէճէք, վէ բարօրթօյու միւթէպէր թուրթաճագ մը. վէ պու սէպէպլէ պէյնէլ տուէլ ՀԸԳԱԳ վէ իսթիլֆաթ վագի օլաճագ մը։

Լաքին բարլամէնթին տիկէր գօմիսիօն գարարընտան, եանի Օկլը հագգընտա թային օլունան թէֆթիշ գօմիսիօնունուն գարարընտան խօշնուտ օլմասընը մալիմ տիւր։

Բէք ուզագտան պիր հավատիս տէ տօլաշըյօր քի, շիմտիկի սըհհէթի թահիւտ օլունամաղ իսէ տէ, պիզճէ միւհթէմէլաթատան տըր. տէնիյօր քի, Ֆրանսըզ, օլան էյլէրտէն բէք մէմնուն օլմայըզ, ֆագատ էքսբօզիսիօն սէպէպի իլէ սէս չըզարմայօր իսէ տէ էքսբօզիսիօն գօսբանտըգտան սոնրա, Ֆրանսա թարաֆընտան պիր տավա զուհուր իսէճէք, վէ պու տավատա Ֆրանսըզ բէք տէ եալընըզ պուլունմայաճագ։ Պունու շիմտիլիք, չէօյլէճէ պիր խաթըրտա սագլայալմ օ գատար։ Էյէր պագը զաղէթալարտա եաղըլըզը վէճհիլէ Ֆրանսըզլարընն Սթամպօլ էլչիսի Միւսիւ Ֆուրնիյէ թէպտիլ իտիպ տէ եէրինէ ճէղայիր գօմանտանը ճէնէրալ Շանզի էլչի կէլէճէքսէ, պու իհթիմալ տահա զիատէլէնիր, չիւնքի մուհիմմ իշլեր օլմատըգճա Ֆրանսըզ Սթամպօլա ասքէրիտէն էլչի կէօնտէրմէզ։

Թէէսսիւֆլէ պէհան իտէրիզ քի, դայիմէ մատտէսի Սթամպօլ ահալիսինի օ տէրէճէ շաշըրմըշ տըր քի, պաշդա հիչ պիր շէյ պաղաճագ վագթը եօգ տուր, վէ հագգընտա վար, չօգլարը պու զիւիւմտէ տիր քի, պիր այ տահա պունուն չարէսընէ պագըլմաղ իսէ Սթամպօլտա կէչինմէք գապիլ օլամայաճագ տըր։ Ալլահ վէրէ տէ պու զիւիւմ եաղընը պիր զիւիւմ օլայըտը։

Տահա տա իլմի սէրվէթ իլմի մալիյէ լագըրտըլարընը աղըզլարընա ալանլար վար . . . . . .

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ազանս Հավաս

Պոլսոյ ազգային ալանի թէլէկրաֆներ։

Բարիս 26 աղօսթօս. — Բէսմի զաղէթատա տէրճ օլունան պիր ֆըզրայի բէսմիէ, Բարիս էքսբօզիսիօնու միւքեսֆաթընը, Թըշրինի էվվէլ (հոկտեմբեր) 21 տէ թէվզի իսիէճէյինի պէհան իտէյօր։ — Թէէմին օլունտուզունա կէօրէ, էքսբօզիսիօն, Թըշրինի էվվէլ 31տէ գաբանաճագ տըր։

Թանճա 26. — Գօլէրա, Ֆաս մէմալիքինին պիւթիւն սահիլինէ սիրաեէթ իթմէքտէ տիր։

Լօնտրա 27. — Մօրնինկ Բօսթ զաղէթասը, հուտուտու Եունանիսթանին Թահրիրի հագգընտա Իթալիա վէ Ֆըրանսա տէվլէթլէրինին սայիր տէվլէթլէրտէն էվվէլ իճրայի թէվասսիւթ իտէճէյինի պէհան իտէօր։ Մէզքիւր զաղէթա իլավէթէն տէօր քի, Աւսթրիա Եունանիսթան հագգընտա սայիրլէրի դատար խայրխահլըգ կէօսթէրմէմէքտէ վէ Ռուսիա իլէ Ալմանեա, Աւսթրիայա մուավէնէթ իթմէքտէ տիրլէր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տէրսատէթ Լրմէնի Բաթրիգ խանէսի մէճլիսի ճիսմանի բէյիս վէ Բաթրիգ միւսթէշարը Մխիթարեան խորէն էֆէնտիյէ իքինճի բիւթպէ մէճլիսի,

Պայրքէսէր Էրմէնի մերխասասը Տիմոթէոս էֆէնտիյէ իւչիւնճիւ մէճլիսի,

Սիվաս մերխասասը Պետրոս էֆէնտիյէ տէօրտիւնճիւ բիւթպէ Օսմանի նիշանը իհսան պույուրուլմուշ տուր։

— Եունան հուտուտունա եինէ պիր մըզտար ասքէր կէօնտէրիլմէք իւզրէ տիր։

— Հարէմի Հիւմայունը ճէնապը միւլիւքանէ մէսարիֆաթ նէզարէթի ճէլիլէսի, ճէննէթմէքեան Ապտիւլ Ազիզ խան հազրէթլէրի տայիրլէճ ալիեէլէրի ումուրու նէզարէթինէ իրավէթէն Ալեանը քիրատան տէվլէթլու Բէյմալ բաշա հազրէթլէրինէ իհալէ պույուրուլմուշ տուր։

— Դօզանը Ահմէտ բաշանընն Դօզանտա իդարանա թէսատտի իթտիրի ֆէսատ, հիւքիմէթի մահալիէնին իդատմըյա պիր թէրաֆի խարմիշ իսէ տէ, իհթիյաթէն օրայա իչ թապուր ասքիրի նիզամիեէ, միւհիմմաթըյլա պէրապէր սէրիէն իրսալ օլունաճագ տըր։

— Տոխան վէ միւսքիրաթ բուսուսունա պիր հաքիքատան պէրու վուգու պուլան զամմտէն տօլայը հասըլ օլան ֆաղլա վարիատաթ պիր միլիօն ղրշու թէճավուզ իյլէմիշ օլուպ, մահսուլու մէզգուրատէն էլէ կէչիրիլէն դավիմի նագտիեէ եաղընտա ալէնէն իհրագ օլունաճագ տըր։

— Բուս ասքէրինտէն իւչիւնճի գաֆիլէ օլարագ, պու կիւն տախի, երիմի պիր պին քիչի, եէտի գըթա վարօրլարլա Այա Սթէֆանօստան վէնէալիգրաթիատան հաբէքէթ իսէճէքլէր տիր։

— Յէնէրալ Թօթլեպէն տիւն Պապը Սէրասքէրիեէ կէտիպ, զաթը հազրէթի Սէրասքէրիեէ պիր վիզիթա վէրմիշ վէ միւշարիէ յէհի պէօյիւք զարուտան պիր պէօյիւք ասքէր իսթիդպալ իյէմիշ տիր։

— Պէշ նճի օրտու ասքէրինտէն չէհրիմիզտէ պույունան 4 թապուր ասասքիրի շահանէ, Օսմէնէ զըրհլը ֆըրգ աթինի հիւմայունույլա, տիւն ագշամ իսքէնտերունէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

— Ֆիլիպէ գաղասը միւթէպերանընտան իքի իսլամ, խրիսթիան գաթլ իթմիշ օլտուգլարընտան տօլայը, Ֆիլիպէտէ Ռուս հիւքիմէթի թարաֆընտան գաթլէ հիւքմ իտիլմիշ օլտուղունտան, Գազը Ալի պու պապտէ Ռուսիա սէֆարէթինտէն իյզահաթ թալէպ իթմիշ, վէ իյզահաթ վէրիլինճէյէ տէկին, մէրգումար ալէյհինտէ վէրիլէն հիւքմիւն իճրասը թէէխիր օլունմուշ տուր։ Վէքէր տէեօր քի, ճինայէթ սահիպի անճագ պիր ատէմ օլուպ, վէ ֆագաթ պու տէմ, ճինայէթինի էսնայի մուհարէպէտէ իճրա իթմիշ վէ օլ վագրթ իճրա օլունան սույի հարաքեաթ իչին աֆվը ումումի իլան իտիլմիշ օլմազլա, Գազը Ալի չիմտի, Ռուս հիւքիւմէթինին մէրգումու գաթլէ հիւքմ իթմէյէ հագգը օլմատըգընը, իտտաա իտէյօր իմիշ։

— Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինին պիրինճի թէրճէմանը Մ. տը Լոնժվիլ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կիտիպ, մէսէլէի Եունանիսթայէ տայիր ճանիպլի Պապը Ալիտէն կէօնտէրիլէն նօթայա ճէվապէն, հիւքիւմէթի թարաֆընտան այմըշ օլտուղու նօթայը, Սատրազամ հազրէթլէրինէ թէսլիմ իթմիշ տիր։ Պու նօթատա Ֆըրանսըզ հիւքիւմէթի, հէման տէվլէթի Ալիյէ մէնֆաաթընա օլարագ տէվլէթլէրին Պերլին ահտնամէսինի դայտ իյլէմիշ օլտուղու արզույա թէվֆիգի հարէքէթ իթմէսինի, Պապը Ալիյէ թավսիյէ իթմէքտէ իմիշ։

— Վիէննատա նէշր օլունան բէսմի խապէրլէրէ նազարէն, կէչէն ճումա կիւնիւ (աղօսթօս 23) Աւսթրիալըլարընն Զաբարի ֆըրգասը վէ ասքէր միեանէսինտէ Ցոպոյ նամ մահալտէ եէնի պիր մուհարէպէ վուգու պուլմուշ տըր։ Ֆիւլլիեթի մրգտարտա պուլունան ասքէր, Պոսնա նէհրի իւզերինտէ պուլունան քէօբրիյիւ թախրիպ իթմէք նէյէթիյլէ, մէզքիւր քէօբրիւեէ թէգարրուպ իթմիշ օյտուգլարընտան, չէտիտ պիր մուհարէպէ վուգու պուլմուշ, վէ պիր գաչ տէֆա տուրուպ թէբրար պաշլամըշ տըր։ Ֆագաթ ասքէր վէկհասըլ մագսէտլէրինէ վասլ օլամայարագ վէ թէլէֆաթը քէսիրլեէ տիւչար օլարագ կէրի սիւրիւմիւշլէր տիր։

— Պոսնա էրպապը գրեամը բէյիսի հաճի Լոյօ, Ավսթրիալըլար Պոսնա Ցարայա կէլիր իքէն ֆիրար իթմիշ իսէտ, եինէ պուլունտուղու մահէյտէ իճրայի բիասէթ վէ հիւքիւմէթ իթմէքտէն խալի օլմայըպ, հաթթա իանէյի հարպիյէ նամըյա վազ իթտիյի վերկիի վագթըյլա թէէտիյէ իթմէմէլէրինտէն տօլայը, իքի միւսլիման իլէ իքի խրիսթիյանը աստրմըշ տըր։

— Ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Լէյարտ, սէֆարէթ պաշ թէրճէմանը մայէթինտէ օլտուղու հալտէ, տիւն մայէյնի հիւմայուն ճանիպի ալիսինէ աղիմէթլէ։ Սատրազամ հազրէթլէրի ասխի հաղը օլտուգլարը հալտէ, հուզուրու հազրէթի բատիշահիեէ չըգարագ, խայլը վագթի հուզուրու շահանէտէ պուլունմուշ տուր։

ԱՀՎԱԼԸ ՀԱԶԲԻԷՒ ԷՒՐՕԲԱ ՎԷ ԹԻՒՐԲԻԱ

Էյէր բոլէթիգա իմի սահիհ պիր իմ իսէ, պու իմ աշիքեար կէսօթէրիր քի, տէվլէթը Օսմանլիյէնին վիւճուա վէ պագասընա էն զիյատե լուզում վէ իհթիյաճը օլան պիր տէվլէթ, Ռուսիա տէվլէթի օմալը տըր։

Վագաա տէվլէթը Ալիյէնին վիւճուտ վէ պագասընտան իսթիֆատե իտէճէք տահա պաչգա տէվլէթլէր տէ եօգ տէյիլ տիր, լաքին օնլարընքի զիատե մէնաֆիի մատտիյէլերի իլթիզամընտան իպարէթ օլուպ, պու մէնաֆիլերինի պէլքիմ պիր սիւրէթը ախէր իլէ տէ մուհաֆազա իտէպիլիրլէր, լաքին Ռուսիա իչիւն ասվլէթը Ալիյէնին պագասը, պիր մէսէլէյի հայաթիյէ տիր քի, հիչ պիր թէեվիլ գապուլ իտէմէզ։

Պու կիւնքի կիւն, Ռուսլարըն եախօտ Սլավլարընն զարպա տողրու օլան եա մէմուլ օլան թէճավուզաթընտան էւրօբա նէ տէրէճէ վէսվէսէ իտէյօր իսէ, զարպընն չըմալա թէճավուզ իթմէսինտէն, չըմալընն խէվֆ իւ վէսվէսէսի շիպհէսիզ պունտան գբյասա կէլմէզ տերէճէլերտէ զիյատե տիր։

Էւրօբա, Սլավ ճինսինտէն գօրգաա գօրգաա, օնլարըն պիր գուվվէի մատտիյէսինտէն գօրգապիլիր, եօգսա գուվվէի մանէվիյէլերինտէն հիչ գօրգաճագ պիր էյի եօգ տուր. չիւնքի բՍլավտա պիր գուվվէյի մանէվիյէ եօգ կիպի տիր, վէ օլաճաղը տա մէճհուլ տուր։ Եանի չունու տէմէք իսթէրիզ քի, Սլավ էւրօբայա թէճավուզ իթտիքտէ, էւրօբանընն պիր գօրգուսու եօգ տուր վէսվէսէ իթմէյէ քի, աման, պիզտէն ալա, պիզտէն միւթէմէտտին, պիզտէն մարիֆէթլի պիր միլլէթ կէլիյօր իւզերիմիզէ, էյէր սագընմազ իսէք, պիւթիւն ահալիլերիմիզ, օնլարընն ուսուլունու, ատէթինի, մէտէնիյէթինի, մարիֆէթինի, լիսանընը պիզիմքիլերէ ըթերճիհ իտէր տէ, եավաչ եավաչ պիզիմքիլէր տէ տույմայարագ Սլավ օլուրլար։ Էւրօբատա պու գօրգու եօգ տուր, Էւրօբա նասըլ քի տէտիք, գօրգաա գօրգաա, Սլավլէն գուվվէթը մատտիյէսինտէն գօրգաճագ, օնա տա Ալլահ քէրիմ տիր։

Լաքին չըմալընն գօրգուսու պու գապիլտէն տէյիլ տիր։ Շըմալ հագիգէթէն գօրգար քի, քէնտինտէն ալա, քէնտինտէն միւթէմէտտին վէ քէնտինտէն մէհարէթլու պիր միլլէթ չըմալա եագլաչտրգճա, չըմալ ահալիսի օնլարա թապլ օլաճիլիր վէ օնլարա գարըչապիր, օնլարընուսուլինի, ատէթինի, գբյաֆէթինի վէ լիսանընը ալապիլիր, նիհայէթ օնլարընն գուվվէի մանէվիյէսի ալթընտա պուլունապիլիր քի, պու կիւնքի կիւն տիւնեանընն էն պէօյիւք գուվվէթի տիր։

Շու հալտէ զարպ իլէ չըմալընն արասընտա պիր Օսմանլը տէվլէթի պուլունմասը Ռուսիա իչիւն նէ տէրէճէ մուհիմ վէ էլզէմ պիր մատտէյի հայաթիյէ օլտուզու թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր։

Զիւնքի մաղալահու թասա պու կիւն Օսմանլը տէվլէթի Ռումէլիտէն գալդա զանն օլունմասընը քի Սբրպ, եա Գարատաղ, եա Եունան, եա Ռուման, եա Պուլկար օնուն էէրինի թութապիլիր։ իլա եա պիր վէ եա պիր գաչ զարպ տէվլէթլերի կէլիպ օնունն էէրինի թութապիրլէր, եա եօգսա Եունան, Ռուման, եա Պուլկար թութապիլիր օլսա տա մութլագա զարպ տէվլէթլերին հիմայէթի իլէ օլապիլիր քի, օ տա էինէ զարպ տէվլէթլերի տէմէք օլուր։

Ֆագաթ պունուն պիր աղ տահա աչըզընը սէօյլէյէլիմ, պու կիւնքի կիւն էվրօբա իլէ Ռուսիա արասընտա պիր Օսմանլը տէվլէթի պուլունմայըպ տա Էվրօբա տէվլէթլերինտէն պիրի մէսէլա եա Աւսթրիա, եա Ֆրանսըզ, եա Իթալիա, եա Ինկիլիզ, հաթթա Ալման պիլէ պուլունսա, Ռուսիա իչիւն էն պէօյիւք մուխթարա պու տուր, չիւնքի պունլար Ռուսիայա պիր թիւֆէնք վէ պիր թօք սրգմասալար տա մանէվի թէյսիրլէրի Ռուսիայը թէզէլգիւլէ կիրիֆթար իթմէյէ քեաֆի տիր։ Ռուսիա չիմտիյէտէք նէ տիւրլիւ թէտպիրլէր իլէ էվրօբա իսթիլաթընտան սագընմըշ վէ սագընմագտա տըր, քիմսէտէն մէսթուր տէյիլ տիր, լաքին պու իսթիլաթը մէն իթմէք գապիլ օլույօրմու, էվրօբանընն ուսուլու ատաթը մէտէնիյէթի Ռուսիայա թէճավուզ իթմէմէք օլապիլիյօրմու, Ռուսլար Ֆրանսըզճա սէօյլէմէյօրլար մը, Ֆրանսըզ մօտալարընը գուլլանմայօրլար մը, Ֆրանսըզ ուսուլինի ատէթինի իլթիզամ իթմէյօրլար մը, Ֆրանսըզ, եա սէրպէսթ էվրօբա էֆքեարը ֆիլիզերի Ռուսիատա տա կէօրիւնմէյօր մու, պու տա տահա էվրօբա չըմալտան ուզագտա, վէ արասընտա գօճման պիր Օսմանլը տէվլէթի տուրուպ տուրուր իքէն. գայդընը պու էնկէլ օրթատան, վէ էվրօբա իլէ Ռուսիա եան եանա կէլսին գօմչու օլսունլար, Ռուսիա պունուն մանէվի թէյսիրինէ գըրգ էլի սէնէ պիլէ տայանամազ։

Շու ճիհէթլէ աշիքեար տըր քի, Ռուսիա տէվլէթի Օսմանլընին մահվընը իսթէյէմէզ, չիւնքի իհթէսէ, քէնտինին տէ մահվընը պէրապեր իսթէմիշ օլուր։

Լաքին Ռուսիա Օսմանլընին մահվընը իսթէմէտիյի հալտէ իքի չէյ տէ վար քի օնլարը հիչ իսթէյէմէզ։

Պիրիսի չու քի, օլմայա քի Օսմանլը տէվլէթի օ գատար զարպ հիւքիւմէթլէրինին նուսուզու վէ թէյսիրի ալթընտա պուլունսուն քի իսմէն Օսմանլը տէվլէթի օլուպ տա, ճիսմէն պիր զարպ տէվլէթի օլսուն։

Իքինճիսի, Օսմանլը տէվլէթի նիհայէթ քէնտի քէնտինէ տուրամայըպ տա զարպ տէվլէթլերի էլինէ տիւշէճէքսէ, զարպտան իսէ քէնտինին զապթ իթմէսինի էլպէթտէ քի տահա զիատե արզու վէ թէրճիհ իտէր։

Ռուսիա տէվլէթինին էօթէտէն պէրու պու իքի միհվեր իւզերինտէ տէվրան իտէն բոլիթիգասընտան պաչգա պիր բոլիթիգասը եօգ տուր վէ օլամազ. լաքին պուրալարընը էսկի միւօլիմանլարա աղնաթմագ պիր աղ տէյիլ, հաթթա բէք կիւճ չէյ օլտուգունտան, պու պապատ Ռուսիա 150 սէնէտէն պէրու իքի պէօյիւք թէտպիր գուլանտը քի պիրիսի Օսմանլըյը զաֆլէթտէ պուլտուգճա շու եա պու վէսիլէ իլէ իւզերինէ հարպէն հիւճիմ իտիւպ, Գարատէնիզտէն պիր ուէր զապթ իթմէք, վէ օ սայէտէ պիր պահրիյէ գուվվէթի բէյտա իթմէք. վէ իքինճիսի հէր ֆիւթուհաթընտան իսթիֆատե իտէրէք, պիրէր նէվի խրիսթիան իսթիհաղընա գալդըշմագ, պէտպախթլըղըմըզտան եախօտ պու տա օ գարույա չըգարսա տա էսկի Էւրօբանընն տա Ռուսիա գատար տուրէնտիչ օլմատըղընտան Ռուսիա պու իքի մագսէտինէ տէ իսթէտիյինտէն զիատե մուվաֆֆագ օլտու։

Գարատէնիզ սէվահիլինտէ պիր բարմագ էէրի եօղ իքէն, Նըսֆընտան զիյատէսինի զապթընա կէչիրտի, Գարատաղը, Սբրպը, Ուլահը Պուլղտանը, Եունանը, Գարատաղ Սբրպ Ուլահ Պուլղտան վէ Եունան իտէն էինէ Ռուսիա օլտու. մուախխարէն Պուլղարլարը էլէ ալտը, օնլարը տա իմարէթ եա իմթիյազը վիլայէթ իտէն օ օլտու. Նիհայէթ օրԾհօտօգս վէ սայը խրիսթիյանլարա տա պիր թագըմ իմթիյազլար վէ մուաֆիյէթլէր էտինէն, եախօտ օլանլարը մուհաֆազա իտէն էինէ օ օլտու։

Պու իքի բոլիթիգանընն սէպէպի տէ բէք աշիքեար օլարագ մէյտանատա իտի. Օսմանլը յա գօրգու վէրէրէք իսթէր իտի քի զարպա մէյլ իթմէսին վէ խրիսթիյանը թաթեիպ իտէրէք։

Շու հալ Պիզ հէր նէ գատար մուզիրը օլտու իսէ տէ, Պիզ Ռուսիայը թագպիհ իտէմէյիզ վէ իթսէք տէ Պիզէ հիչ պիր ֆայիտէսի եօգ տուր. օ քէնտի իշինի կէօրտիւ, Պիզէ վէ Էվրօբայա տիւշէր իտի, օնա իշինի կէօրտիւրմէմէք. պունու նէ Պիզ եաբապիլտիք նէ տէ Էվրօբա։ Հանկը գապահաթը չէյթանա ույտուսմ տէյէրէք ճեզատան գուրթուլապիլիր. վագաա չէյթանտան հէր քէս իբրահ իտէր, լաքին պու քէրիհի ումումի, հիչ պիր միւթթէհիմի ճեզատան գուրթարամազ։

Վագաա չիմտի Պիզ տէ այբլտրգ էվրօբա տա, եախօտ հիչ օլմազ իսէ եօյլէ օլտուգ տէյի զանն եա արզու իթմէյիյիզ. լաքին նէ՞ վագբթ, Ռումէլինին նըսֆընտան զիյատէսի զալիպ պիր Ռուսիա ասքէրի էլինտէ օլտուզու վագբթ, վէ Անատօլունուն տա էն մուհիմ պիր թագըմ գալէլէրի իլէ պիր գբսմը։

Պու պապատ լօրտ Պիգընսֆիլտ տօղրու պիր լագբրտը սէօյլէտի, էյէր օգուլանլարընն խաթրընտա գալտը իսէ. Ինկիլիզ բարլամէնթինտէ Ռուսիայա նէ չօգ չէյ վէրտին տէյի, լօրտու միւշարիէյէին եիւզիւնիւ աչաղը ալտրգլարընտա, միւշարիէյէ չու ճէվապը վէրտի։ «Նէ աճայիպ իտտաա տըր պու իտտանընը, տէտի, սիզէ եօյլէ կէտիյօր քի, պիզ Ռուսիայը թէքիլ կէնմիչ պիթիրմիշիզ տէ, աման տէյէն պիր տէվլէթէ իսթէտիյիմիզ թէքրիֆի իթմէյէ միւգթէտիրիզ, հալ պու քի Ռուսիա օրտուլարը Ս Թամգօլուն գարուսունտա տըր, վէ տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ տէ իմզալանմըշ պիր ահտնամէսի վար ճէպիսնտէ. պիզ արթըգ պու հալտէ տէյիլ իսթէտիյիմիզի, իլա գապիլ օլանը եարապի էճէյիզ վէ էրիմիզտէն տէ պու գատար կէլտի. եօգսա ուղուն վէ սօնու նամալիւմ, վէ պէլքիմ եալընըզ տա պէօյիւք մուհարէպէլէրէ միւթաճ բտրք, օնու տա էն զիյատէ իսթէմէյէն սիզ իտինիզ։»

Շիմտի աշիքեար տըր քի, հէր նէ գատար պաչգա պաչգա ֆիքր իլէ իսէ տէ, Էւրօբայա տա պիր Օսմանլը տէվլէթի լազըմտըր Ռուսիայա տա, լաքին ճիմլէտէն էվվել Պիզէ քէնտիմիզէտէ պիր Օսմանլը տէվլէթի լազըմ տըր։

Շու հալտէ էօնիմիզէ իւչ եօլ աչըլըր, պիրիսի Ռուսիանընն իսթէտիյի կիպի Օսմանլը տէվլէթի օլմադ, տիկերի Էւրօբանընն իսթէտիյի կիպի վէ իւչիւնճիսի Պիզիմ քէնտի իսթէտիյիմիզ կիպի, քի չիւբհէսիզ էն ալասը պու իսէ տէ, էն չէթինի տէ էինէ պու տուր։

Ռուսիանընն իսթէտիյի կիպի Օսմանլը տէվլէթի օլմադ, արթըգ Պիզիմ էլիմիզտէ տէյիլ տիր, վէ իսթէսէք տէ գապիլ օլմազ արթըգ։ Պունտա էյէր պիր ֆայիտէ վար իտի իսէ, Դըպրըսը ինկիլիզէ վէ Պոսֆայը Ավսթրիայա թէպիմ իթմէզտէն էվվել տիւշիւնիւլէճէք, եախօտ տահա տօղրուսու գօնկրէտէն էվվել տիւշիւնիւլէճէք պիր չէյ իտի պու։ Օ կիթտի։

Գալը՝ շիմտի Էւրօբանընն իսթէտիյի կիպի պիր Օսմանլը տէվլէթի օլմադ, օ տա նէէճ թէվգուճ իտէր, հիչ սէս չըգարմաերպ Պոսֆայը Ավսթրիայա վէ Դըպրըզը ինկիլիզ թէրք իթմէճէ վէ միւտտէթը իսթիլալը արամամայա, Ցօպրուճայը Ռումանիայա վէրմէճէ, վէ պիր թագըմ մէմալիք վէ արազիլերի տէ Սբրպա վէ Գարատաղա վէ պու իւչ հիւքիւմէթին տէ իսթիգլալիյէթինի թանըմայա պիր Պուլղարիսթան իմարէթի, պիր տէ իմթիազը Շարգի Ռումելի վիլայէթի թէչքիլ իթմէճէ, Եունան իլէ տէ թասհիհի հոբտուտ իթմէճէ. էյէր իշ պուրալարտա օլսուն գալայրը, իւչիւնճիսիս եանի քէնտի քէնտիմիզէ պիր Օսմանլը տէվլէթի օլմամըզ տա պէլքիմ միւմքիւն իտի. լաքին պրագալըմ չիմտի Պոսֆատա տէօքիւլէն գանլարը, պրագալըմ Բօսօրտա Եունան հուտուտլարընտա, Արնավուտլուգտա վէ Պաթումտա տէօքիւլէն գանլարը.

Պունլարտան չիմտի նէ նէթիճէլէր հասըլ օլաճագ օնուտա բէք գօլայ քէշֆ իտէմէյիզ. չիւնքի իքի պէօյիք միւշքիլաթ վար. Ս. շին իչինտէ։

Պիրիսի գօնկրէ գարարլարընա ահալի թէրաֆընտան օլսուն մուգավէմէթ կէօսթէրիլտիքճէ Էվրօբա Պիզտէն էմին օլմայաճագտը, վէ պու կիւնքի կիւն տօսթլուգ վէ խալիսէթ գբյաֆէթի կիյտիրախի թէպտիրլէրէ սօղրա ճէպր վէ չիտտէթ գբյաֆէթի տէ կիյտիրէպիլէճէք տիր. իքինճիսի,

Թէքմիլ Էվրօբայա թէսլիմ օլուպ տա, իսթէտիքլէրինի ճճրայա միւսաատէ իթտիք մի, պունա տա էլպէթտէ քի Ռուսիա վէ պէլքիմ Ռուսիա էֆքեարընտա օլան սայը տէվլէթլէրտէ միւշքիլաթ չըգարաճագլար տըր, պիզ հիչ ինանամայըզ քի Ավսթրիա կիյա Ռումէլիյի, վէ ինկիլիզ տէ Ամատօլյու սըրասընա գօյսուն տա օ պիր տէվլէթլէր տէ ուզագտան սէյիրճի օլսունլար, նէ գատար արասաք քէնտիմիզտէ պու գատար պիր սատէիլիք պուլամայըզ։ Պունտան մատտա հիչ պիր միլլէթին ճէնապը հազմ իտէմէզ քի, իքի ճճնէպի տէվլէթի օրթայա տիւշսիւն տէ, քէնտի միւլքիւնիւ քէնտի ըսլահ իտէմէյիպ տէ, էճնէպի ըսլահ իթսին, պունա էլպէթտէ միլլէթ մուգավէմէթ իտէճէք տիր, վագաա սիլահ իլէ տէյիլ, լաքին պիր գալպ վէ տէրուն մուգավէմէթի վար քի, օ սիլահտանՁպէօյիւք պիր մուգավէմէթ տիր, վէ օնուն էօնիւնէ բէք գօլայ կէլինմէզ, չիւնքի ինսան թապիյէթինէ մուղայիր պիր չէյ տիր պու, վէ հեր չէյ զալիպ կէլէն տէ էինէ թապիյէթ տիր։

Ամմա Մըսըրտա նասըլ օլույօր տէնէճէք, պիզտէ տերիզ քի նէ օլտու Մըսըրտա քի, օնու Պիզէ պիր նումունէ իտէպիլէլիմ. պրագալըմ Մըսըր իլէ Պիզիմ գբյաս գապուլ իթմէզ օլտուղումուղու. պէօյլէ տէ օլսա՝ էճնէպիտէն պիր իքի վիւքէլա նասպ իթմէյիլէ նէ օլաճագ պագալըմ Մըսըրըն հալի, պիր քէրրէ սէմէրէսինի կէօրէլիմ տէ օնա կէօրէ պաճագլարըմըզը սըզայալըմ։

Վագաա Պիզիմ ըսլահթըմըզ հագգընտա տա չիմտի չօգ չէյ սէօյլէնիյօր Էվրօբատա վէ բէք չօգ միւտախէլէլեր տէ թասավվուր օլունույօր, լաքին պիզէ գալսա պունլար զիատե Էվրօբա զաղէթալարը խայալաթը տըր նէթէքիմ Էվրօբա էվվիայը ումուրունուն թասավվուրլարը. (պիր իքի իսթիսնայիյէթտէն մաատա)։ Պիզիմ պիլտիյիմիզ Օսմանլը միլլէթի, էօյլէ էճնէպի էլի իլէ ըսլահ օլամազ, վէ օլմասը տա լայգ կէօրիւլմէզ։

Գալը սօյուլուպ տէօքիւլտիքտէն սօնրա, քէնտի քէնտիմիզ իչիւն պիր Օսմանլը տէվլէթի օլմամըզ, քի եօգարրտա էն ալասը պու տուր տէտիք, վէ հագիգէթէն տէ էօյլէ տիր, ֆագաթ էն միւշքիլի տէ վագաա պու տուր։

Զիւնքի Պիզիմ չիմտի քէնտի քէնտիմիզէ Օսմանլը տէվլէթի օլմամըզը՞ վէ գալմամըզը պիր չարէ վար, իքի տէյիլ, վէ էն միւշքիլի տէ օ տուր. չիւնքի Պիզէ չիմտի էլզէմ օլան սահիհ պիր պիրլիք տիր, պիրլիք, պիրլիք, վէ էինէ պիրլիք, վէ էն միւշքիլի տէ պու տուր, չիւնքի պու տէյիլ քի, Պիզիմ կիպի պաչգա պաչգա ճինսլէրտէն վէ մէզհէպլէրտէն միւրէքքէպ պիր միլլէթ, իլա պիր ճինս վէ պիր մէզհէպտէն օլան միլլէթլէր պէյնինտէ պիլէ բէք գօլայ հասըլ օլամայօր։

Ֆու նէ՞ էմր իլէ օլուր։ Նէ գանուն նէ տէ նիզամ իլէ, պունա հէր քէս գալպինտէն իսկեաթ օլմալը քի, սէլամէթինին վէ պագասընը չարէսի պու պիրլիք տիր, պունա իսկեաթ օլմասը մը, պաչգա նէ՞ եարբլսա հէպ պօշ տուր, հէպ մուվաղգաթ տըր։

Վագաա էճնէպի միլլէթլէրինտէ պիր չէյ կէօրիյօրուզ տա օնա թագլիտ իթմէլէ քէնտի քէնտիմիզի ալտաթըյօրուզ։ Օնլարընն գանունլարընտա կէօրիյօրուզքի, հէր չախս գանուն մուվաճէհէսինտէ պիր տիր, միւսավի տիր, վէ պիզ տէ էօյլէ տէյօրուզ քի հէր չախս գանուն մուվաճէհէսինտէ պիր օլմալը միւսավի օլմալը։

Լաքին Պիզէ պու քիֆայէթ իթմէզ, պու օ միլլէթլէրէ քիֆայէթ իտէր քի, պաչգա ճիհէթլէ թէքմիլ պիր միլլէթ տիրլէր տէ, եալընըզ գանուն մուվաճէհէսինտէ, պիրլիքլէրի եօգ տուր, վէ պիր թագըմ իմթիազը թապագալարը վար։ Օնլար պունա միւհթաճ տըր. Պիզ զաթէն հիչ պիր գալարը վար։ Օնլար պունա միւհթաճ տըր. Պիզ զաթէն հիչ պիր ճիհէթլէ պիր տէյիլիզ քի, գանուն մուվաճէհէսինտէ հասըլ օլաճագ պիրլիքլէ պիր օլապիլիր։

Զիւնքի Պիզտէ բէք չօգ ատամ վար քի, էօմրիւնտէ գանունա միւրաճաաթա միւհթաճ պիր իշի օլմազ, չօղու տա միւտտէթը էօմրիւնտէ անճագ պիր իքի աէֆա միւհթաճ օլապիլիր. պունլար մէհքէմէլէրտէն պաչգա հէպ պիր օլտուգլարընը նէ՞ իլէ ազնայապիլէճէքլէր։

Պու խայալաթատան պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր։

Պիրլիք հուգուգ վէ ֆէրայիզ պիրլիյի տիր, վէ պունու տա հէր քէսին պէյլէ թանըյըպ, պէյլէ իսկեաթ օլուպ պէյլէ իճրա իթմէսինտէ տիր. պու իշ նազարիաթ իլէ պիթմէզ։

Շիմտի հէր քէս գալպինէ պիր քէրրէ սիւալ իթսին քի, վա՞ր մը տրը Պիզտէ տէ պէյլէ պիր պիրլիք. էյէր պալպինտէն վար տրը տէյի պէյլէ պիր ճէվապ տալ. պիլիր իսէ, պաշգա հիչ տիւշիւնէէք պիր շէյ գալմազ. ալամատը մը պու ճէվապը, պիր ան էվվէլ պունու հուսուլինին չարէսինէ պագսը, էյի պիլէրէք քի պաշգա հիչ պիր շէյ օնուն եէրինի թութամայահադ տրը։

Լէվվէթ պու գատար եիւզ սէնէտէն պէրու հէր պիրի քէնտի ճինսինին եա մէզհէպինին մէնֆաաթը արայարադ եաշայան ադամ վէ միլէլ պէյնինտէ թէղ էլտէն պէյլէ պիր պիրլիք հասրլ իթմէք ատէմիլիքեան գալիլինտէն տիր. լաքին պաշգա տրը պունու գալիլ կէօրմէմէք, պաշգա տրը գապուլ իթմէմէք. իլք էվվէլ գապուլ իտէլիմ տէ սօնրա գապիլինի արայալըմ։

(Խէր-ը Էլէէ «-ըյ»)

ՄԷՖԵԱԹԻՊ

ԻՖԱՏԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Հէր կիւն նէյր օլունաճագ մէվատը քէսրէթինէ մէպնի, զաթէն պիր խայալ չէյլէրիմիզ տէվամի գալմագտա օլմազլա, պիրէ մէքթուպ կէօնտէրէճէք օլան կէրէք մուխպիրլէրիմիզին վէ կէրէք զէվաթը սայիրէնին, մէքթուպլարընը միմքին մէրթէպէ մուխթատար եազմաղա հիմմէթ իթմէյլերի խասսէթէն ըէճա օլունուր։

Պու տէֆա թարաֆըմըզդա պիր չօգ մէքթուպլար վարիտ օլմուշ օլտուղունտան պաղըլարընը տէրճիմի թէհլիրէ մէճբուր օլտուղումուզ կէպի, պաղըլարընը տախի պիր մրդտար դըսալտարադ պէր վէճհի աթի տէրճ իթմիշիզ տիր։

Իզմիր մուխպիրիմիզէն աթիտէքի մէքթուպու ալմըշըզ տրը,

Իզմիր, 12/24 ադոսթոս.

Այտըն վիլայէթի տախիլինտէ պուլունան էօշիւրլէր պիր վագըթտան պէրու միւզայէտէտէ պուլունուպ, ֆագաթ պու սէնէ չէքիրկէլէրին մահսուլարա վէրտիյի խասարաթ վէ հայվանաթ թէլէֆաթը սէպէպինտէն լայըգը վճհ իւզրէ պիր պէտէլ կէօրիւնմէտիյի հասէպիյլէ, միւլթէզիմլէրէ պիր խահիշ վէ զայրէթ վէրմէք իչիւն, վարիմիզ տէվլէթլու Համտի բաշա հազրէթլէրի թարիխտէն չէնտ կիւն ադտէմ Մաղնիսա վէ Այտըն թէրաֆլարընա թէչրիֆ պույուրտուլար։

. . . . .

Նիֆ վէ Եագաքէօյ ճիվարընտա երինէ պիր հայտուտ պէօլիւյիւ կէօրիւլմիւշ տիւր քի, պունլարընը պաշը մէչհուր ֆիրլի նամ չախս օլտուղու վէ մահալը մէզքիւրտէ սէրպէսթճէ պիր քէօյտէն տիկէր քէօյէ կիտէպիմէքտէ օլտուղու խապէր վէրիլիյօր։

Մաղնիսատա խանընը պիրինտէ տէօրթ Զէյպէք իլէ իբի Ահմէտ պէյնէրինտէ պիր միւնազաա սէպպինտէն Զէյպէքլէր սիլահա տավրանտրգլարընը Ահմէտլէր կէօրտիւքլէրի կիպի, պիր թագրիպ տրշարը չրգտրդտա, ինթիգամլարընը խան օտապաշբսը վէ գահվէճիտէն ալմագ իչիւն իքսինի տէ եարալայըպ ֆիրար իտտէրլէր. պու պիչարէ մէճբուհլարընը ֆէնա հալտէ պուլունտուգլարը, մահալը մէզքիւրտէն եազըլմագտա տրը։

Շէհրիմիզ ճիվարընտա պիր գաչ ավճրլար Զէրքէսլէր վէ սայիր հայտուտլար թարաֆընտան սոյուլուպ պաղըլարը տախի եարալանմըշ տրը։

Պուրնովա իսքէլէսինտէ պիր Բումբարասընէն նաչէսի պուլունմուշ տուր, վէ պրչագլէ գաթլ օլունմուշ օլտուղու, իւզէրինտէքի եարալարտան անլաշըլմըշ տրը։

Նաֆիէ մրսոթէշարը աթուֆէթլու Օտեան էֆէնտի հազրէթլէրի տիւնքի կիւն (եանի կէչէն ճումաա կիւնիւ) Ֆրանսրզ վաբորու իլէ Իզմիրէ թէշրիֆ վէ ադշամ իսթիւ երինէ մէզքիւր վաբորա բարիպէն Լէրօբա ճանիպինէ ազիմէթ պույուրտուլար։

Պալըքէսէրտէն աթիտէքի մէքթուպու ալմըշըզ տրը։

Պալըքէսիր, 10 օգոստ.

Ղազէթայի միւթէպէրլէրինէ տէրճ օլունմագ իւզրէ պուրաճա պաղը մալիմաթ վէրմէք իսթէր իսէք տէ, շիմտիլիք պու մէքթուպլա իքթիֆա իտէրիզ։

Շէհրիմիզ միլլէթտաչլարըմըզը թէգատտիմիւ իչիւն միլլէթ թարաֆընտան պաչլուճա մէքթէպլէրէ զայրէթ օլունուպ, քիլիսա սանտըղընտան մահ պէ մահ սաղ ադճէ 2,000 զրշ սարֆ օլունմագտա վէ կէրէք գըզ կէրէք երքէք չօճուգլար մէքթէպլէրինտէ նիզամը տայիրէսինտէ միւտերրիսլէր պուլունմագտա տրը. պունունլա պէրապէր շաեանը թէէսսիֆ պիր շէյ տիր քի, ահալիմիզ հէր նէ սէպէպէ մէպնի իսէ, չօճուգլարընը մէքթէպէ կէօնտերմէէ տէվամ իթմէէօրլար. պու եիւղտէն էրմէնի բէտէր վէ վալիտէլերի հագդընտա թէրէթթիւպ իտէն մէսուլիյէթի ադիմէ շիւպհէսիզ տէրբիշի նազար իտիմէմէքտէ տիր. շինքի էյէր շիմտիքի էրմէնի չօճուգլարընը մէքթէպ եիւզիւ կէօրիւպ թալիմ ու թէրպիյէ օլմալարը, տէյիլ եազընը քէնտիլերի, իլա ումում միլլէթ իչին տախի էլղմօլտուղու տերխաթը իսիլմիշ օլսա, շիւբհէսիզ էրմէնի բէտէրլերի վէ վալիտէլերի, տիւրլիւ պէ տիւրլիւ պէհսանէլէր իլէ չօճուգլարընը մէքթէպէ կէօնտերմէէրէք, իքի գաթ մէսուլիյէթ թահթընա կիրմէզլէր։

Պալըքէսիր, Դրրգ աղաճ վէ Սօսա թարիգլէրինտէ պիր թագրմ հայտուտլար զուհուր իթմիշ օլտուղունտան, ահալի թաշրաեա չրգմաղա ճէսարէթ իթմէէօր, վէ պու եիւղտէն թիճարէթէ զարար տօգունուեօր։

Թարիխտէն 10–15 կիւն ադտէմ ախզուիթա իթմէք իւզրէ էթրաֆ գարիյէլերէ կիթմիշ օլան Մուրատ խմինտէ պիր էրմէնի, նէրէտէ օլտուղու վէ նէրէտէ գալտրը պիլինէմէէրէք, չէհիրէն պիր գաչ քիմսէլէր մէրգումու թէհարրիյէ կիտէրլէր. նէ՞ պուլսալար էյի, զավալը էրմէնինին պիր օրման իչինտէ անճագ նաչէսինի պուլուպ, սանտրղա գօեարագ պուրաեա կէթիրտիրլէր։

Եագընլարտա հայտուտլար թարաֆընտան տիկէր պիր սիրգաթ վուգու պուլուպ, շէհրիմիզ միթէպէրանը թիւճճարանընտան Զիզմէճեան Յովհաննէս աղանընը իւչ տէնք աֆիօնու սիրգաթ օլունմուշ տուր։

ԻԼԱՆԸ ՐԷՄՄԻ

Յօգսան տէօրթ սէնէսի աչարընընը ալթուն իւզէրինէ միւզաեէտէսիյլէ, թագսիտ զէմանլարընտա էյէր միլլէթզիմլէր մէճիտի վէ գայիմէ վէրիրլէր իսէ ֆարգը իլէ պէրապէր գապուլ իտիլմէսի իչիւն, չուրայը տէվլէթ գարարը իլէ իթթիխազ օլունան ուսուլ կէչէնտէ հէր թարաֆա իլան գրլընմըշ, վէ անտէն սօնրա մէճիտի վէ գայիմէնին ֆարգը իլէ պէրապէր գապուլ օլունաճաղը կիպի, պէչիք վէ մէթալիք տախի օլ վէճհ իլէ ֆարգը իլէ պէրապէր գապուլինէ գարար վէրիլէրէք հէր թարաֆա իլան օլունմուշ իտի։

Պաղը եէրլէրտէ զարէզքեար օլան ատամլար եանի նէ խալգըն մէնֆաաթընը վէ նէ տէ խազինէի տէվլէթին հուգուգունու ադրամայուպ եալընըզ քէնտիլէրինին ղայրը մէչրու քեարլարընը տիւշիւնէնլէր պու թէտպիրէ պիր թագրմ ֆասիտ մանալէր վէրմիշլէր տիր քի անլէրին պիրի տէ կիւեա աչար պէտէլաթը իչին հիւքիւմէթին գաիմ գապուլ իթմէմէսի տիր։

Հալ պու քի պու սէօզ սըրֆ եալան տրը, վէ եալան օլտուղունա տա, այնէն ալթուն վէրմէյէճէք միլլէթզիմլէրին պօրճլարը մէճիտի վէ եա գաիմ վէ եախսատ պէչիք վէ մէթալիք օլարագ ալընսըն, վէ ֆագաթ պունլար իլէ ալթուն արաարընտա օլան ֆարգ նէ իսէ օ տախի իսթէնիլսին տէյի վէրիլէն գարար տէլիլ (իսպաթ) տրը։

Մալ սանտըգլարը հիչ պիր վագըթտա գայիմէյի ըէտտ իթմէզ. գայիմ թէտավիւլիւնտէն ալընընճայա գատար տէվլէթ սանտըգլարընտա այնը նագտ կիպի գապուլ օլունուր։

Աչար պէտէլաթընը լիրա օլարագ ալընմասընա գարար վէրիլմէսի միւճէրրէտ խազինէէն մէնֆաաթը իլէ պէրապէր միւլթէզիմլէր մէնֆաաթընը պիրլիքտէ տիւշիւնիլմէսինտէն նէչաթ իթմիշ տիր. լաքին հիսապ ուսուլինի պիլմէյէնլէր, պու հագիգէթի անլամատրգլարընտան, վէ պիլէնլէր տէ միւճէրրէտ քէնտի ֆայտէլէրի իչիւն պաչգալարընը իղֆալ իտէրէք պէօյլէ հագը վէ ֆայտէլի պիր դարարը զարարը կէօսթէրմէք իսթէտիքլէրինտէն ալթուն իլէ աչար ալմանքն պանլարա ֆայտէսի նէ՞ տիր վէ գայիմէ իլէ ալմագըղընը զարարը նէ՞ տիր. պէր վէճհը աթի իյղահ օլունուր։

Աչար, գայիմէ իլէ միւզայէտէ օլունմագ լաղըմ կէլսէ, էվվէլա խազինէյէ զարարը միւհթէմիլ տիր. չէօյլէ քի թագսիթ զէմանլարընտա գայիմէնին գըյմէթի արանըրսա եանի պիլ ֆարդ վէլ թագտիր չիմտի իբի եիւզ տօգսան ալթը ղուրուշըդ գաիմ վէրիլտիյի հալտէ, պիր Օսմանը ալթընը ալընը իքէն թագսիթ զէմանընտա պիր ալթուն իչ եիւզ ղուրուշա չրգար իսէ, միւլթէզիմին պօրճու իչիւն վէրէճէյի իչ եիւզիւք գաիմէնին հէր պիրի, խազինէճէ օթուզ իչ ղուրուշ, վէ պիր ուֆագ քիսսիրտէն իպարէթ սիքքէի խալիսէ եէրինի թուրթար, վէ խազինէ զարարը չրգար. իչթէ ատվլէթին պէտէլը աչարը գաիմէ գապուլ իթմէմէսինին պիր սէպէպ պու տուր։

Տիկէր սէպէպէ կէլինճէ, պու կիւն գայիմէյէ նիսպէթլէ իքի եիւզտօգսան ալթը ղուրուշ գըյմէթի ալթընը գէյդ ու պէրէքէթի լայըգը իլէ անլաշըլաճագ զէմանա թալիգ իտէրլէր իսէ, հիւքիւմէթ աչար թալիմաթընա թէվֆիգէն մէվսիմի իտրաքի հուլուլ իտէն աչարը էմանէթէն իտարէ իթմէէ մէճպուր օլաճաղընտան միւլթէզիմլէրին պիր աղ զէման կէչէրմէք իսթէմէլէրի քէնտիլէրինճէ պիր ֆայտէէի մուճիպ օլամայաճաղը տախի գաթիէն պիլինմէք լազըմ կէլիր։

Գարատաղ բրէնսինին Հէրսէք սէրքէրտէլէրինի պիր մէճլիսէ թօրլամըշ օլտուղունու պունտան ադտէմ թէլէկրաֆ խապէր վէրմիշ իտի։ Զէթինեէտտէ քէշտէ օրունան պիր թէլէկրաֆա նազարէն Կրագիրօտա վուգու պուլան շուիճթիմատա, բրէնս Նիգիթա, Ալսթրիաեա իթաաթ իթմէլէրինի Հէրսէք սէրքէրտէլէրինէ թավսիէ, վէ մէմլէքէթին միւսթագպէլի էյի օլաճաղընը քէնտիսինին մէմուլ իթմէքտէ օլտուղունու պէհան իյտիմիշ տիր։ Գարատաղ պէյի, հուտուտա իւզէրինէ պիր ասքէրի գօրտօն վաղընա տախի գարար վէրմիշ տիր։

— Բօտօր երպապը գըյամը իլէ Բուսլար միհանէսինտէ չէտիտ պիր մուհարէպէ վուգուա կէլտիեինի պիր թէլէկրաֆ խապէր վէրիեօր իսէ տէ, նէթիճէի քէյֆիեէթ տայիր մալիմաթ իսթիհսալ օլունմամըշ տրը։

—Ղազի Մուխթար բաշա հազրէթլէրինին մէմուրիյէթի մախսուսէ իլէ Նիբիտէ ազիմէթ պուեուրաճաղլարը վէ մահքէմէյի թէմեեիզ ճէզա բէյիսի Սալիմ էֆէնտի հազրէթլէրինին տախի մաեէթլէրինտէ պուլունաճաղլարը վէ միւշարիէյհիմիւն մայէթինտէ մէքթուպիի սատարէթէնահի օտասընտան պաղը խիւլաֆա թէրֆիգ իտիլէճէյի թէհազգուգ իթմիշ վէ օլ պապտէ իգթիզա իտէն իրատէի սէնիյէի բատիշահի շէրէֆսուտուր օլմագ իւզրէ պուլունմուշ տուր։

—Գարատաղ պէյի թարաֆընտան Պապը Ալիյէ պիր թէլէկրաֆնամէ չէքիլիպ, տէվլէթի Ալիեէ իլէ Գարատաղ պէյինտէ միւնասէպաթը բէսմիյէնին իտտէսի թալէպ օլունմուշ տուր։ Բրէնս Նիքօլա սալթանաթը Սէնիեէ իլէ միւնասէպաթը մուխատէնէթքեարանէ արզուսունու պէյանլէ զաթը հազրէթի միւլիքեանէ հագգընտա բիայէթի ֆէվգէլատէսինի պէեան վէ պունունա պէրապէր Պէրլին մուահէտէսի մուճիպինճէ թարաֆէյն պէյնինտէ թասհիհի հուտուտա միւպաշէրէթ գըրընմասընը տախի տերմեան էյլէմիշ տիր։

Սատրաղամ Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրի, Զէթինեէէ թէլէկրաֆ չէքէրէք, բրէնս Նիքօլաեա ճէվապ վէրմիշ տիր։

—Ավսթրիայըլար պիր գըզ մուհարէպէսինտէ պուլունմաղա մէճպուր օլմամագ իչիւն Պօսնա վէ Հէրսէքէ ասքէր եէրլէշտիրիլմէսի վէ էրզպաղը գըյամ իլէ իչին պեթիրիլմէսի իչիւն թէտապիրի չէտիտէյ թէշէպպիւս իթմէք իւզրէ, Ավսթրիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան էմր վէրիլմիշ օլտուղու թէլէկրաֆ խապէրլէրինտէն տիր։

—Պէրլին սէֆիրի Սատուլահ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի մէզունէն Ֆրանսատա պիր դաբլճաեա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Մալիյէ խաղինէի ճէլիլէսին. տէ պուլունան Ցէրսաատէթ էմ. լաք իտարէսիյլէ գօնթրաթօ գալէմի պու քէրրէ Շէհիր էմանէթի իտարէսինէ նագլ իտիլմիշ տիր։

—Իղմիտտէն կաղտրգ արընա կէօրէ, Հէրէքէ ֆապրիգայը հիւմայունունտա կէչէն ճումաա կիւնիւ ախշամ իւզէրի հարիգ զուհուր իտէրէք պիր գըսմը միւհթէրիգ օլմուշ վէ խաարաթը վագրա 25 պին լիրա գատար թախմինօլունմագտա պուլունմուշ տուր։

—Վ-էբի զաղէթասընդն «Միւսիւ Զարիֆի Գասըմ բաշատան Պէյիւք տէրէյէ գատար եէր ալթընտան պիր թիւնէլ իլէ իշլէթմէք իւզրէ պիր շըմէնտֆէր ինշասը իմթիյազը թալէպինտէ օլըսպ, պու շըմէնտֆէր շիրքէթի խայրիյէ ի.քէլէսի օլան հէր մէվգինտէ պիրէր մէվգէֆ պուլունտուրաճագ տրը» տէյի վերտիյի հավատիսին սրհհէթինի թէէքիտ իտէր իսէք տէ, անճագ թիւնէլի թիմուր եօլու օլմայուպ ատի պիլտիյիմիզ թիմուր եօլու օլտուզունու իշտիյօրուզ. պիր տէ էօյլէ ուզուն պիր թիւնէլ եարբլմագ իւզերինտէ օլան էվլաքըն գբյմէթատ օլմասընտան նաշի, մուպայատ օլունմամասը ճիհէթլէ իլերու կէլէճէյինտէն, վէ հալպու քի եարբլաճագ շըմէնտֆէր սահրատան վէ գբյմէթիզ արազի իւզերինտէն կէչէճէյինտէն, պէօյլէ պիր թիւնէլէ իհթիյաճ օլմայաճաղը տերքեար օլուպ, պէօյլէ ուզուն պիր թիւնէլ իշիւ լազըմ կէլէն սարֆիյաթ վարիտաթը իլէ հիչ պիր "վագրթ թէգապիւլ իթմէյէճէք տիր։ (Ճ. Հ-Վ-դէ)

—Բատօր Պալդանընտան իքի վէքիլ կէլիպ, Ինկիլիզ սէֆարէթ-խանէսինէ արզուհալ վերտիրլէրի վէ պուրատա պաղը զէվաթ իլէ միւլագաթ իյլէտիքտէն սոնրա իզլէրի զայիպ օլուպ, պունլարրն Ալավ մէմուրինի խաֆիյէսինին չէրրինէ օղրատրգլարը եաղըմբշ իտի իսէ տէ, Օսմանլը զաղէթալարընտա օգունան մալիւմաթը բէամիյէյ կէօրէ, միւմիլէյիհումա վէքիլլէր պուրատա իճապ ի-տէն մէվագը իլէ կէօրիւշիպ, իշլերինի պէթիրտիքտէն սոնրա ամէնէն վէ սալիմէն քէնտի մահէլի ալիլերինէ ավտէթ իթմիշ տիրլեր։

—Ս. Բէթէրսպուրկտան Պերլինէ եաղըլտըզընա կէօրէ, մերքէզի Ասիատա Ռուս ասքէրինին իճրա իթտիյի հարէքէթէ տայիր բէք ֆէնա խապէրլեր ալընմըշ տրը. մալիւմ օլտուզու վէճհլէ, ժէնէրալ Գոֆման, Թիւրքիսթանտան Սֆզանիսթանա տոզրու ասքէր կէօնտէրմէքտէ տիր. Ռուս հիւքիւմէթի, պու ասքէրին հարէքէթինէ տայիր մալիւմաթ նէշր իթտիրմէքտէն շիմտիկէ տէկին քէմալը տրգդաթլա իճթինապ իթմիշ տիր, վէ հալէա տա ըէսմի մալիւմաթ եօգ տուր. անճագ, խուսուսի մէքթուպլարա նաղարէն, Ռուս ասքէրի, Ասիանքն օլ թարաֆլարընտա բէք զիատէ սըգընթը չէքմիշլեր, վէ շիմտի միշքիլ պիր հալտէ պուլունուեօրլար. խասթէլիքտէն չօգ ասքէր թէլէֆ օլմուշ տուր։ Շու զայաթ իւզերինէ, պիրինճի գօլուն արդասընտան, 6 պին քիշիտէն միւրէքքէպ իքինճի պիր դօլ կէօնտերիմիշ տիր։ Ռուս հիւքիւմէթինին իշպու սէվգի ասքէր եիւզունտէն տիւշար օլաճաղը մէսաբիֆաթ քիւլիյէթլի օլաճաղը թախմին իտիլիեօր, վէ իշին նէ-թիճէսի հագգընտա տախի պէօյիւք խէվֆ վար տրը։

—Մարմարա տէնիզինտէ պուլունան Ինկիլիզ տօնանմասընդն թարիխի հարէքէթի հէնուզ թաեին օլունմամըշ տրը։ Ռուս ասքերինին վէ տօնանմայը մէզքիւրուն այնը վագրթտա հարէքէթինէ տայիր բէք աղըր վէ իհթիյաթը պիր սուրէթտէ միւզաքէրէ ճէրէեան իթմէքտէ տիր։ Թարաֆէյն եէքտիկէրի հագգընտա չիւպհէ կէօսթէրմէքտէ տիր, վէ Ռուսիա վէ Աւսթրիա պէյնինտէ զուհուրա կէլէն թէգարրուպ, չուշիւպհէեէ գուվվիթ վերմէքտէ տիր։

Ս. Բէթէրսպուրկ գազինէթի, Ինկիլիզ տօնանմասընդն, Մարմարա տէնիզինտէն վէ կէլիպօլուտան հարէքէթինտէն սոնրա Պէշիգա քէօրֆէզինտէ իգամէթ իթմէք նիհէեթինտէ պուլունտուզունու խապէր ալմագա, տօնանմասը մէզքիւրուն մահէլի մէզքիւրտէ իգամէթինի քէնտիսինին նաղարը պի գայտէ իլէ կէօրմէճէյինի, վէ Ինկիլիզ տօնանմասը Պէշիգա քէօրֆէզինի թէրք իթմէեինճէ, քէնտիսի տէ Թրակէնին պէրի թարաֆընը Ռուս ասքէրինտէն թախլիեէ իթտիրմէյէճէք օլտուզունու, Լօնտրա գազէթինէ պիլտիրմիշ տիր։

(Ֆոր դէ- Պօֆօր)

Մէօնէնը զաղէթասը իսէ, տիւնքի նիւսխէսինտէ պու պապտէ շու ֆրգրայը եաղրեօր։—«Ռուս ասքերի Ցէրսաատէթ ճիվարընը քեամիլէն թէրք իթտիքտէ, էյան ատալար բիշկեահրնտա պուլունմագտա օյան Ինկիլիզ տօնանմասը կէլիպօլուեա չէքիլճէք տիր։ Ռուս ասքերի Պուլղարիսթանա վէ Շարգի Ռումէլիեէ չէքիլտիքտէ, տօնանմայը մէզքիւր տախի Մարմարա տէնիզինի քեամիլէն թէրք իտէճէք տիր։»

—Աթինատա թապ ու նէշր օլունան Մէ-ֆէ զաղէթասընդն մալիւմաթընա նազարէն, մէսէլէի եունանիյէ հագգընտա ճանիպի Պապը Ալիտէն կէօնտէրիլէն նօթա իւզերինէ, Պէրլին ահտանէսինի իմզալայան տէվլէթլեր, մախսուս պիր ճէվապ վերմէեիպ, անճագ, պէյնէրինտէ պիր իթթիֆագ հուսուլէ կէթիրտիքտէն սոնրա, Պապը Ալիյէ ճէվապէն վէ միւթթէֆիգէն կէօնտէրիլէճէք պիր նօթանընն սուրէթի թահրիրինի գարարլաշտըրմըշլարտը։ Ցէվլէթլեր շու նօթատա, թահրիհի հուտուտա տայիր գօնկրէնին վերտիյի գարարա թէվֆիգի հարէքէթ իթմէսինի Պապը Ալիյէ թավսիյէ իթմէքտէ իմիշլեր։

—Թաֆ զաղէթասընդն բօսթա իլէ ալընան սօն նիւսխէսինտէ ատթիտէքի թէլէկրաֆնամէ կէօրիւլմիւշ տիւր.

«Թիֆլիս, 18 աղօսթօս.

«Շէհրիմիզտէ թապ ու նէշր օլունան Մշ-ի նամ էրմէնի զաղէթասը, հաղիրան 4 թարիխի տէվլէթի Ալիեէ վէ Ինկիլթէրրա մուգավէլէսինտէն խօշնուտ օլմայը։ պու զաղէթանընն իֆատէսինէ կէօրէ, Ինկիլիզ հիմայէսի Անատօլուտա պաշլուճա միւսլիմանլարա ֆայիտէլի օլաճագ տրը։ Իմտի Մշակ զաղէթասը Թիւրքիատան հիճրէթիթմէմլէրինի (չըդաղթել) էրմէնիլէրէ թավսիյէ իտէեօր, շէօյլէ քի մէմլէքէթի, պատէղին Ինկիլթէրրանընն հիմայէսի թահթընտա պուլունաճագ օյան միւսլիմանլարա թէրք իթմիշ օլմասընլար։»

—Պէրլին 17 աղօսթօս.—Բ-ֆ զաղէթասընդն մալիւմաթընա նազարէն, Շարգի Ռումէլի վիլայէթինին թէչքիլինէ մէմուր օլան Էվրօբա գոմիսիօնու, էօնիւմիւզտէքի իլուլ այընդն 13նտէ Ցէրսաատէթտէ թէճէմմիւ իտէճէք, վէ Պուլղարիսթան հագգընտա տախի հէման պու մէմուրիեէթի իճրա իտէճէք օլան տիկէր գոմիսիօն, եէվմի մէղքիւրտէ, Ռուս գոմիսէրինին իգամէթ իթմէքտէ օլտուզու Պուլղար շէհիրինտէ թէճէմմիւ իտէճէք տիր։

—Շարգի Ռումէլի վիլայէթինին թէչքիլի իչիւն իհտաս օլունան գոմիսիօնը մուխթէլիֆէ Ռուս հիւքիւմէթի թարաֆընտան միրալայ Սթեբանով թային օր նմայըպ, միրալայ Շէբիլին թային օլունմուշ, վէ մնրալայ Ֆիլիբով տախի, վիլայէթի մէզքիւրէ հուտուտունուն թային իչիւն Ռուս գոմիսերի օլմուշ տուր։

—Մէնշէ-Տէլօ-Ֆէտէ օղունտուղունա կէօրէ, Վիգթօրիա գըբալիչա հաղրէթլէրինին, էօնիւմիւզտէքի իլուլ այը խիթամընա տօղրու Բարիս էքսբոզիսիօնունա զիարէթ իտէճէեի խապէրի սահիհլէշմէքտէ տիր։

—Զարատան Բէնէր Լյոտա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ մտալինէ նապարէն, էլան Դարատաղ թօբրաղընտա պուլունմագտա օլան 45,000 նէֆէր Հէրսէք խրիսթիյան միւլթէճիլէրինին վաթանլարընա իատէսի իչիւն, բրէնս Նիգօլա Աւսթրիա հիւքիւմէթինին մուավէնէթինի թալէպ իթմիշ վէ զանն օլունտուզունա կէօրէ Վիէննա գապինէթի, Պօսնա վէ Հէրսէք էյալէթլէրինին թէսքինինտէն սոդրա Դարատաղ պէյինին չու իսթիտասընը գապուլ իտէճէք վէ Գարատաղտաքի միւլթէճիլեր իլէ Աւսթրիատաքի միւլթէճիլեր այնի վագրթտա վաթանլարընա իատէ իտիլէճէք իմիշ։

—Մաղհար բաշա հաղրէթլէրինտէն վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆտա, Աւսթրիա ասքէրինին եէնի բազարը տախի իսթիլա իտէճէքլերի խապէրի շայի օլմազլա, օրալարատա պէյն էլ ահալի բէք պէօյիւք հէեէճան հասըլ օլտուզու վէ ասքերի մէրգումէնին ֆիլ հագիգա օրայարա վիւրուտու հալինտէ, երինէ պիր ալիմ մուգաթէլէ վուգու պուլաճաղընտան գօրգուլտուզու պիլտիրիլտիյի բիվայէթ օլունուեօր։

—Դըպրըստա պուլունան քիւլիյէթլու մահպուսալարը տիկէր ատալարա նազըլէրի տէրտէսթ օլտուզունտան, էսնայի բահտա մուհաֆազալարը իչիւն պիր օսմանը սէֆինէսի թախսիս օլունմասընը, Դըպրըս վալիսի Ինկիլիզ սէֆարէթինէ եաղրշ տրը։

Միլէթիմիզ երեսփոխանլարընտան ՍԻՄՕՆ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ էֆէնտինին տիւնքի սալը կիւնիւ սապահլայըն խասքէօյտէքի խանէսինտէ աղ պիր խասթէլիք իւզերինէ իրթիհալը տարը պագա էյլէմիշ օլտուզունու, մաէթթէէսիֆի ազիմ խապէր վերիրիզ։ Միւթեվէֆյայի միւմանլէյհ միլլեթիմիզինպիրինճի տէրեճէ էրպապը տէ, վէ պա խուսուս, Պէյօղլունտա Համալ պաշը սօղաղընտա 6 նումէրօտա վէ Սթամպօլտա Քէօրրիւ պաշընտա վէ Սուլթան Համամտա վէ Ադ Սարայտա եաղճըլար սօղաղընտա վէ Պէշիքթաշտա վէ Իսկիւտարտտա վէ Գատը քէօյտէ վագի ֆապրիգամ տէբօղթթօլարընտա ֆիւրուխթ օլունմագտա տրը։ Օրէոն ֆոպրիէռը

—

13

Օրման իտարէսինտէն

Կէքպօզա գաղասընտա թէքէ քէօյիւ գարիյէսի նամ մէվգրտէ պիթթէհարրի զահիրէ իխրաճ օլունուպ, խարիթասը միճիպին-ճէ շըմալէն էպլագ պէյի պայրը թէբէսիյլէ էրէնլէր պայրրը թէբէսի վէ զարպէն էրէնլէր պայրրը թէբէսինտէն ճընճրգ կէօլիւ պայրրը թէբէսի վէ ճէնուպէն ճընճրգ պայրրը թէբէսիյլէ Քիւթիւքլիւ պայրրը թէբէսի պէյինտէ վագը խուԹուԹու միսթագիմէ իլէ վէ չարգէն Քիւթիւքլիւ պայրրը թէբէսիյլէ Ցօրղուն պայրրը թէբէսինտէն պիմիւրուր էպլագ պէյի պայրրը թէբէսիյլէ պէյինտէքի խաթթը միւնքէսիր իլէ մահտուտ օլուպ, 5,972 տէօնիւմ արտզի տէրուենինտէ իմալ օլունաճագ օլան ոիմլի գուրշուն մատէնինին 99 սէնէ միւտտէթի իմթիյազիյէ իլէ թալիպ վէ միւթէհարրիսինէ իհալէսի թէգարրուր իյլէտիյինտէն, իշպու մատէնէ տայիր պիր կէօնա իթիրազը օլանլարը, թարիխի իլանտան իթիպարէն իքի մահզարքընտա Ցէրսաատէթտէ մասա մէատին Օրման իտարէսինէ վէ եախսատ չէհիր էմանէթի պէհիյէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի իլան օլունուր։

8 աղօսթօս, 94 3—2

—

ՏՕԲԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօքթօրը միւմարէյէ հարիզ վէ Պէլճիգա թրպպիյէ մէքթէպլէրինտէ կէրէք տօքթօրլուգ տիբլօմասընը ախզ վերտիքտէն սոնրա, կէրէք միւտտէթի թահսիլիյէսինտէ (սրֆիլիզ) եանի ֆըռէնկի վէ պէլ սօղուզլուզու վէ ումումի ալաթը թէնասիւլիյէյէ տայիր (ճննդական գործարաններու վերաբերեալ) խասթէլէրէ մախսուսճա սայ իթմիշ վէ էմէք վերմիշ օլտուզունտան, պու նէվի խասթէլիքլէրէ պուչար օլանլարը թէտավիսի իչիւն հէր կիւն սահթ 4-էն 10ա գատար Պաղչէ գարուսունտա Համիտիյէ թիբպէսի սրրասընտա 32 նումէրօլու Սինապեան Վիչէն աղանը Իքի գարուլու թապիր օլունան էնգախանէսինտէ, վէ հէր բազար կիւնլէր Պէյօղլունտա Թարլաբաշը ճատտէսինտէ 117 նումէրօլու քէնտի խանէսինտէ խասթէլէր դապուլիտէր։ 15—13

Սահիպի խմթիազ
Ղևոնտ Մազանան

ՄԱՔՍԱՆՑԸ Ե. ԳԱՎԱՖԵԱՆ
Մթանպօլտա Ֆիդրթիի խանը Ն 26

ՍԱՐՍԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

ԼՕՆՏՐԱ 27 Աղօսթ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	94 11/16
Օսմ. էսհամը աչըլը	13 5/16
» » գաբանը	13 5/8
1865 խմթիզրաղը	19 3/4
1869 »	17 3/4
1871 »	52 1/2
1872 »	26
1873 »	15 5/8
Օսմանլը պանդասը	10 1/2
Ռուսիա խմթիզրաղը	85 1/4
Գամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	25-40

ԲԱՐԻՍ 27 Աղօսթ.

Ֆրանս. էսհ. 3 0/0 Ֆր.	76-72 1/2
» » 5	112-50
Օսմ. էսհամը աչըլը	13-40
» » գաբանը	13-67 1/2
1865 խմթիզրաղը Ֆր.	95-
1869 »	87-50
1873 »	77-50
Օսմանլը պանդասը	513-75
Ռումէլի չըմէնտֆէրի	59-
Իթալիա էսհամը	74-45
Գամպիս Լօնտրա 3 այ վատէ	27-27

ՎԻԷՆՆԱ 27 Աղօսթ.

Աէիս Ֆիօր.	-
Ռումէլի չըմէնտֆէրի	-

ԴԱՍԱԹՍ. ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ ում. տիւն ադչ. գաբ.	14-26
Պու ոսպահ 16 օգոստ. աչ.	15- 4
Իքթիդ. 65 (Մութօն) 6 % Ֆ.	85
» 65 » 6 % Ֆ.	85
» 69 (Բինար) 6	80
» 72 (Պոնտիֆրէզօր)	25-
» 73 6 % Ֆ	74
Ռումէլի չըմէնտֆէր 3	57-75
Ագճէ ֆայիզի %	12

ՊԱՆԴԱ ԱԳՕՍԻՕՆԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	5-20
Ստամպոլ պանդասը	6-26
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-11
Թրամվայ	1-40

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱՐԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան Ղշ. Ֆր.	
Պէհազ մէճիտիյէ ֆարդը	106-18
Մէթալիք »	120-
Պագըր »	180-
Գայմէ »	299-
Ինկիլիզ լիրասը	109-
Ֆրանսրզ ալթունու	87- 2
Բոլ	89-10
Գրիմից ալթունու	51-